

Seat No. : _____

AJ-127

April-2015

M.A., Sem.-IV

(511-EB) : Psychology

(Clinical Psychology-Psycho therapeutics)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) મનોપચારકીય સંબંધોનું મહત્ત્વ સમજાવો. 7
અથવા
જૂથ મનોપચારની પ્રેક્ટિસમાં ત્રણ મહત્ત્વના તત્ત્વોને સમજાવો.
- (b) મનોવિશ્લેષણાત્મક સારવારના હેતુઓનું મૂલ્યાંકન કરો. 7
અથવા
મનોપચારમાં 'સ્વપ્ન'નો ઉપયોગ કેવી રીતે કરી શકાય ?
2. (a) “જ્યારે યોગ્ય પરિસ્થિતિઓનું સર્જન દર્દી-કેન્દ્રિત ઉપચારક દ્વારા કરવામાં આવે, તો અંદરથી દર્દીમાં બદલાવ લાવી શકાય છે.” – સમજાવો. 7
અથવા
દર્દી-કેન્દ્રિત ઉપચારમાં પરાનુભૂતિની ભૂમિકા સમજાવો.
- (b) વાર્તાનિક મનોપચારના સંદર્ભમાં 'ચિંતાને ઓછી કરવાની' પદ્ધતિઓને સમજાવો. 7
અથવા
એરન બેકના બોધાત્મક ઉપચાર ઉપર નોંધ લખો.
3. (a) ‘બાળકને મનોભાર આપતી બાબતો’ – નો અર્થ સ્પષ્ટ કરો. 7
અથવા
બાળકોના મૂલ્યાંકન માટે વપરાતી પ્રક્ષેપણ કસોટીઓ કઈ છે ?
- (b) શું વાર્તાનિક મનોપચાર બાળકો સાથે સફળ થઈ શકે ? 7
અથવા
ચિકિત્સાત્મક બાળ-મનોવિજ્ઞાનના ભવિષ્ય ઉપર તમારા સૂચનો આપો.

4. (a) 'મનોવિજ્ઞાન અને અપરાધનો કાયદો' – ના વચ્ચે શું સંબંધ છે ? 7
- અથવા**
- 'પાગલપનનો બચાવ' – આનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
- (b) ચિકિત્સા મનોવિજ્ઞાનમાં આચારસંહિતાના કોઈપણ બે મુદ્દાઓ ઉપર ચર્ચા કરો. 7
- અથવા**
- તમારા પ્રમાણે ચિકિત્સા મનોવિજ્ઞાનનું ભવિષ્ય શું હોય શકે ?
5. એક કે બે વાક્યમાં જવાબ આપો : 14
- (a) મનોપચારમાં વિરેચન એટલે શું ?
- (b) વૈવાહિક અને કૌટુંબિક મનોપચારનો અર્થ જણાવો.
- (c) રમતોપચાર એટલે શું ?
- (d) બાળકો માટે બે બુદ્ધિ કસોટીઓના નામ આપો.
- (e) 'બાળક સ્વભાવ'નો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
- (f) નિષ્ણાંત સાક્ષી કોણ હોઈ શકે ?
- (g) Ph.D નું પુરું નામ
- (1) Doctor of Psychology
- (2) Doctor of Philosophy
- (3) Doctor of Pharmacology
- (h) ફોરેન્સિક મનોવિજ્ઞાનની વ્યાખ્યા આપો.
- (i) છૂટાછેડામાં બાળકની કસ્ટડીનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
- નીચેનાં જોડકા જોડો :
- (j) Jung – વિધાયક અને નિષેધક પ્રબલન
- (k) Adler – સમષ્ટિવાદ મનોવૈજ્ઞાનિક
- (l) Ellis – તર્કયુક્ત-ભાવાત્મક મનોપચાર
- (m) Kofka – વ્યક્તિગત મનોવિજ્ઞાન (Individual Psychology)
- (n) શાસ્ત્રીય અભિસંધાન – વિશ્લેષણાત્મક મનોઉપચાર (Analytical Psychotherapy)

Seat No. : _____

AJ-127

April-2015

M.A., Sem.-IV

(511-EB) : Psychology

(Clinical Psychology-Psycho therapeutics)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) Discuss the importance of the Psychotherapy Relationship. **7**

OR

Explain the three important elements in the practice of group therapy.

- (b) Evaluate the goals of Psychoanalytic treatment. **7**

OR

Show the use of dreams in Psychotherapy.

2. (a) "If the right conditions are created by the client centred therapist, then the client will change internally." Explain this statement. **7**

OR

Show the role of 'Empathy' in client centered therapy.

- (b) Explain 'Anxiety-Reduction Methods' in Behaviour therapy. **7**

OR

Write a note on Aaron Beek's cognitive therapy.

3. (a) What is the meaning of 'Child Stresses' ? **7**

OR

Which are the Projective techniques used for children's assessment ?

- (b) Can behaviour therapy be successful with children ? Prove it. **7**

OR

Give your suggestions regarding the future of Clinical Child Psychology.

4. (a) What is the relationship between Psychology and Criminal Law ? 7

OR

What do you understand by “The Insanity Defense” ?

(b) Discuss any two issues relating to professional ethics of a clinical psychologist. 7

OR

According to you what is the future of Clinical Psychology ?

5. Answer in a **line** or **two** : **14**

(a) What is catharsis in Psychotherapy ?

(b) What is marital and family therapy ?

(c) What is play therapy ?

(d) Name two intelligence tests for children.

(e) What is infant temperament ?

(f) Who can be an expert witness ?

(g) Ph.D means :

(1) Doctor of Psychology

(2) Doctor of Philosophy

(3) Doctor of Pharmacology

(h) Define Forensic Psychology.

(i) What is the meaning of Child Custody in divorce ?

Match the following :

(j) Jung – Positive and Negative Reinforcement

(k) Adler – Gestalt Psychologist

(l) Ellis – Rational Emotive Therapy

(m) Kofka – Individual Psychology

(n) Operant conditioning – Analytical Psychotherapy